

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

§. III. Epistola, Euangelium & Credo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

§. III. Epistola, Euangelium, & Credo.

ORATIONIBVS primis finitis, sequitur pars quædam Missæ, quæ dirigitur ad docendum, & instruendum fideles; & vt noua motiua & causas ex ea accipiant, ad laudes Diuinas decantandas: Deoque feruenter offerendas suas orationes & Sacrificia. *Prima est lectio quædam scripturæ Sacræ ex Testamento Antiquo aut Nouo, exceptis Euangelis: & vt plurimum accipitur Lectio ex Epistolis S A N C T I P A V L I, & aliorum Apostolorum: quæ propterea appellatur Epistola. Cuius Lectio fuit vsu receptissima in primæua Ecclesia, & si fiat, vt oportet cum aliqua mora & sensu eius, quod legitur vel auditur, magnæ est utilitatis: eò quòd verba illa sint ipsiusmet Spiritus Sancti, qui ea solet in corde legentis vel audientis repetere, firmius imprimens sensum & spiritum, quo fuerunt scripta, & vt S. Gregorius ait, verba illa sunt instar litterarum, quas Deus mittit ad homines, vt suam eis voluntatem, & quid ab eis requirat, manifestet. & Subdiaconus vel Sacerdos, cum Epistolam legit in Missa, eam nobis manifestat, & monet de voluntate Dei. Ad vtrumque autem illorum pertinet eam legere, eum in modum quo in libro ESDRÆ dicitur, quod a *Leuita legerunt in libro legis Dei distinctè, & aperitè ad intelligendum: & intellexerunt cum legeretur. Flebat autem omnis populus, cum audiret verba Legis.**

ALII præ timore, attendentes, quàm malè fuissent executi, quod Deus iusserat, alij præ deuotione, optantes ei placere, quæ talia ipsis commendabat. Latet autem aliquod mysterium in eo, quod iubetur Sacerdos, quando Epistola legitur, ponere manus super librum: vt intelligat, debere se Lectionem cum operibus coningere; nec solùm legere, vt sistat in lectione; sed vt manum ad opus applicet, quod in ea commendatur. Sæculares autem, qui lectionem illam non intelligunt possunt interim orare Dominum nostrum, vt ipsis inspiret, & ad cor loquatur, quod ibi legitur; ita vt ipsemet sit Epistola viua, quæ ipsis loquatur: quod solet ipse facere in huiusmodi casibus & occasionibus. Ac propterea expedit, ei dicere sicut Samuel: *b loquere Domine, quia audit seruus tuus, quia vbi tu es, & mihi loqueris; non nocebit, quod non intelligam, quæ homines loquuntur.* Epistolâ finitâ, respondet Minister: *Deo gratias;* ostendens animi gratitudinem ob acceptum ab eo beneficium: quod bonam adeo refectionem nobis præbuerit in mensa Scripturæ Sacræ. Et propter eandem causam addit ipse Sacerdos verbum, *Alleluia,* quæ vox significat: *Laudate Deum,* & repetitur ter aut quater extra tempus iuctûs: vt laudetur Deus propter seipsum, & bona quæ nobis confert.

Et

Lib. 4. Epist.
40.a 2. Esdr.
8. 8.

b 1. Reg. 3.

Et quamvis non semper ore proferatur: nunquam tamen est prætermittendum, ut ait S. Augustinus, quin corde dicatur: ut imitemur Dauidem dicentem: *Benedicam Dominum in omni tempore semper laus eius in ore meo non tam corporis quam cordis & animæ.*

2.

MAIORI autem solemnitate ac deuotione legitur Sacrum Euangelium: cuius verba ore suo Sanctissimo protulit ipsum et verbum locutarum. Ac propterea excellentiam quandam & efficacitatem maiorem habent, ad docendum permouendum, alliciendum, & cor ipsum accendendum: de omnibus enim illis dicere licet: *d verba vite aeterna habet.* Et ipsemet Christus dixit: *verba qua ego loquor vobis spiritus & vita sunt.* Et ministri Pharisæorum dixerunt: *e nunquam sic locutus est homo.* Quamuis autem proprium sit Diaconi officium, Euangelium cantare in Missa solemniori; Sacerdoti tamen illi incumbit, cum legit Missam, magna cum reuerentia ac deuotione illud legere. Ad quod melius præstandam, præpetit à Deo gratiam & benedictionem, supplicans, ut quem ad modum calculo mundauit labia Isaia: Prophetæ: ita dignetur ipsius cor & labia purificare: *ut dignè possit eius Euangelium annunciare;* bonumque illud nuncium, ipsius nomine mundo adferre. Quæ oratione præmissa, aggitur rem, præmittens salutationem illam: *Dominus vobiscum,* quam nens audientes, esse cum illis Saluatorem, qui dixit: *vos vocatis me discipulos & Domine, & bene dicitis: sum etenim.* Tunc autem adest præsens, & ingitur officio Magistri proponens auditoribus verba, quæ locutus fuit mundo; eademque loquitur ad cor eius: qui illa audit, ut oportet. Bene hoc est expertus Magnus ille Antonius, cum ingressus templum, audiens cantari Euangelium, in quo Christus loquebatur adolescenti cuidam dicens: *Si vis perfectus esse: vade vende omnia: quæ habes, & da pauperibus: & veni sequere me.* Quibus verbis ita Deus cor eius tetigit: ut statim opere impleretur, quod verba sonabant. Quo autem spiritu & legendum sit, & audiendum Euangelium, repræsentatur in ipsis caeremoniis, quæ adhibentur à legente, & audientibus. Ut autem utilitatem maiorem adferatur, curandum est, ut interius adsit ille affectus, quem verba indicant. In quo enim super ipsum librum formatur signum crucis, & postea in fronte, ore, & pectore: ad significandum: Euangelicam doctrinam esse Christi Crucifixi, & mysterium crucis, ac mortificationis; & quod non solum legatur, ut sciatur, sed ut menti infigatur & verbo, & opere, omnibus nostris affectibus exprimat: *hæc semper (ut ait Apostolus) mortificationem Iesu in corpore nostro circumferentes.* Ad finem Euangelij accipit Sacerdos librum in manus, & locum osculatur, in quo fuit crux formata: ad significandum amorem, quo tota illa doctrina sit amplectenda, & in medio cordis ponenda, executionique mandanda. Quod autem omnes illud audiant

In Psal. 106.
c Psal. 33.

In Ioan. 6.
69:6
c Ioan. 7.46.

In Ioan. 13.13

In Mat. 19.
21.

In Cor. 4.10.

stantes, significat reuerentiam & attentionem, animique promptitudinem quam par est habere, ad eam doctrinam excipiendam, & quod iubet exequendum. In fine tandem respondet Minister verbum illud: *Laus tibi Christe*, laudat enim Christum Dominum nostrum propter bonum Euangelij nuntium, & doctrinam quam nos docuit.

IN SIGNVM autem, quod credamus & acceptemus, quæ Christus nos docuit, & in iplo Euangelio audiuius, addi solet Symbolum Nicænum, in quo Fidei nostræ veritates sunt magis expressæ: quas expedit ita distinctè confiteri, vt interior nostra Fides magis excitetur, & protestemur nos eas credere: quia Deus eas reuelauit, & Ecclesia tunc proferendas proponit. Et quamuis dicatur, & audiatur à stantibus sicut ipsum Euangelium: quando tamen peruenitur ad mysterium Incarnationis, quod exprimitur illis verbis *Incarnatus est*: omnes flectunt genua: primum ad Maiestatem Dei adorandam, propter illud beneficiorum beneficium, quod est fons cæterorum. Deinde, vt eadem nostra humiliatione confiteamur ipsiusmet Dei humiliationem, quâ seipsum demisit & abiecit, formam serui accipiens. Ac denique, quod (vt S. Basiliius ait) cum genua flectimus, & è vestigio surgimus, reipsâ protestemur, propter peccata nostra nos in terram occidisse; sed propter Dei misericordiam assurgere ad cælum & hoc nobis prouenisse ab ipsa Incarnatione nostri Saluatoris, qui seipsum, vt nos exaltaret, humiliavit. Euangelio & Symbolo finitis, solebat olim Diaconus dimittere Catechumenos, & reliquos, qui propter aliquod impedimentum non admittebantur ad Diuina mysteria: tunc enim propria illorum Missa finiebatur, quæ ad illorum instructionem dirigebatur. Circa quam expedit hic aduertere, ad consolationem Fidelium non intelligentium, quid in ea dicatur, eò quod omnia proferantur sermone Latino: Ecclesiam Catholicam ab Spiritu Sancto gubernatam, & ex traditione Apostolorum, prudenter ac sanctè (vt S. Concilium Tridentinum declarat) eum morem semper seruasse: vt Missa non legeretur lingua vulgari propter grauissimas rationes, quas habet ad eum seruandum: quas ego hic prætereo, Lectorem remittens ad Doctores, qui illas adferunt & itabiliunt: nostro autem instituto non sunt necessaria: nam Fidelibus, ad quos sermo noster dirigitur, sufficit autoritas Ecclesiæ, & maior reuerentia Sacrificio huic Sanctissimo debita quæ merito præferri debet proprio cuiusuis iudicio, ac oblectationi; præcipuè cum eius linguæ ignari proprio suo fructu non fraudentur, si, quæ hactenus diximus, & quæ in proximo capite proponentur, præstiterint.

30

Lib. de Spiritu Sancto.
c. 17.

Sess. 22. c. 2.
c. 9.